NAPREDEK

PROGRESS

Official Organ of The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze

VOLUME IV. Cleveland, Ohio, October 9, 1940 NUMBER 219

Od tedna do tedna

SVET ILUZIJ

Hiram Johnson, senator iz Californije, je edini še živeči član male grupe zagrizencev, ki so po zadnji vojni napovedali boj na nož vsaki akciji sodelovanja Zed. držav z ostalim svetom. Amerikancem so naslikali lažnjivi paradiž, ki baje čaka to deželo, ako zapahne duri in obrne hrbet drugim narodom. Preprečili so vstop Zed. držav v Ligo narodov ter s tem zasadili prvo lopato za njen grob. Zagrenili so zadnje ure tedanjega predsednika Wilsona ter obenem pomagali pripraviti teren za sedanji krvavi konflikt.

Vse to je zanimivo, ker senator Hiram Johnson se je te dni izjavil za izvolitev Wendella Willkieja. Iz tega je lahko sklepati, koliko iskrenosti je v obljubah republikanskega kandidata za predsednika, da bo v slučaju izvolitve delal roka v roki z demokracijami za poraz hitlerizma.

Zagovorniki izolacije so lahko iskreni ljudje, ampak to ne spremeni dejstva, da živijo v svetu iluzij, ki so baš v teh časih, ki zahtevajo ljudi, ki so sposobni realistično misliti, skrajno nevarne.

SLAVNOST V INDIANAPOLISU

Slovenska naselbina v Indianapolisu bo v soboto in nedeljo, 19. in 20. oktobra, slavila otvoritev novega S. N. Doma. Dom so sicer tam imeli že mnogo let, ampak bila je to majhna lesena stavba, ki je le zasilo odgovarjala potrebam naselbine. Novi Dom je zidan, precej večji in odgovarjal ne bo samo za seje in veselice, temveč z njegovo zgradbo bo omogočen tudi razmah na polju kulturnega udejstvovanja. Z dramatiko so se že preteklosti precej pečali in posrečilo se jim je pridobiti tudi zanimanje tukaj rojene mladine. Važno vlogo pri tem so igrali člani SSPZ in njen naraščaj, organiziran v tamkajšnjem Vrtcu.

Posojilo za zgradbo novega S. N. Doma so indianapolski napredni rojaki iskali in tudi dobili pri SSPZ. Obremenitev ni velika in če bodo pametno gospodarili, ni vzroka, zakaj ne bi shajali in dolg kmalu odplačali.

Slavnost, katero bodo imeli prihodnji teden v Indianapolisu, bo v precejšnji meri odsev dela in prizadevanja naprednih rojakov, ki so člani naše Zveze, dočim je zidavo omogočila naša organizacija s tem, da je dovolila potrebno posojilo.

Upati je torej, da bo indianapolska naselbina ostala v prednjih vrstah aktivnosti za SSPZ, kakor je bila do sedaj, in da bo ta aktivnost pod krovom novega Doma celo pojačena.

KAPLJA V MORJU

Predsednik Roosevelt je podpisal od kongresa sprejeti zakonski načrt za obdavčenje vojnih dobičkov, ki obenem vsebuje določbo za vladno pomoč podjetjem, ki razširijo obrate v obrambne svrhe.

Glasom zelo liberalnega proračuna, zvezna zakladnica po tem zakonu v tekočem letu ne bo dobila več kot 115 milijonov dolarjev dodatnih dohodkov. Za obrambo pa je sedanji kongres dovolil že 15 milijard dolarjev.

Ta zakon še daleč ni to, kar bi moral biti, če bi se hotelo preprečiti dobičkarstvo na način narodne obrambe. Predsednik Roosevelt se je očividno zadovoljil ž njim, ker se hoče izogniti še večji sabotaži obrambnih priprav kot pa so jo nekateri vodilni industrijalci prakticirali do sedaj.

Italija si ne upa sama lotiti Jugoslavije

"New York Times" poroča iz Belgrada, da bi Italija takoj napadla Jugoslavijo, ampak si tega ne upa sama, Nemčija pa za enkrat ni pripravljena za vojaško akcijo na Balkanu, ako bi ista izzvala oborožen odpor. Nemci imajo na Koroškem in Štajerskem primeroma malo vojaštva, jugoslovanska armada pa je še vedno mobilizirana in pripravljena stopiti vsak čas v boj.

Nedavno je jugoslovanski generalni štab demonstriral mehansko izurjenost armade pred skupino nacijskih zastopnikov. Takoj nato se je iz Berlina in Rima "sugestiralo," da Jugoslavija demobilizira, češ, da toliko število za vojno pripravljenega vojaštva zanjo "ni potrebno." Ampak v Belgradu so sugestijo "preslišali."

Tajen ukaz armadi

Isto poročila dalje pravi, da tudi v slučaju, da bi se sedanji režim v Belgradu uklonil pritisku osišča, bi se armada navzlic temu borila. Zgodaj poleti je bil armadi dan tajen ukaz, žoperstaviti se vsaki invaziji, ne glede, odkod bi prišla, in ta ukaz ni bil nikdar preklican, dasiravno je bilo pozneje rečeno, da se je to zgodilo.

Dr. Korošec za osišče

Glede tega vprašanja, poroča isti list dalje, je znano, da v sedanjem kabinetu obstoji razkol, medtem ko se razdvojenost pripisuje nesoglasju glede predlaganih zakonov proti Židom. "Dr. Anton Korošec, minister prosvete in nekronani kralj Slovenije," piše New York Times, "in pa njegov pobočnik Miha Krek, igrata, kakor se govori, 'z italijanskimi kartami," kar pomeni, da sta naklonjena ideji sodelovanja s fašističnim osiščem."

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

Društvo št. 220

Detroit, Mich. — Na redni seji dne 6. oktobra smo ponovno razpravljali o združitvi, in oni pogodbi, katero je predložil SNPJ in JSKJ poseben združevalni odbor, katerega je izbrala zadnja konvencija SSPZ. Pogodba, katera je bila predložena po posebnem odboru Zveze, je v škodo članstva in nesprejemljiva za katero koli bratsko organizacijo, najmanj pa za SNPJ, nam sorodno organizacijo, s katero se hoče v ogromni večini naše članstvo združiti. Točka 2, v omenjeni pogodbi pravi, da se morata obe organizaciji razpustiti, in se iz istih organizira novo. Ta točka je zelo kvarna in nevarna za obe organizacije. Kajti z organiziranjem na novo bi nastali nepotrebni stroški, in bila bi nevarnost, da se v nekaterih državah izgubi poslovnice. Ravno tako sta škodljivi točki 10 in 11. Zadnji dve točki sta bili že pojasnjeni od br. P. Bernika v št. 218 glasila Napredek in se nam ne vidi umestno, jih ponovno razkladati in pojasnevati. V provizorični pogodbi, katero je gl. odbor SNPJ predložil zadnji konvenciji naše Zveze, ne vidimo nobenih diskriminacij; v njej so pravice članom Zveze povsem zajamčene.

Od naših merodajnih funkcijonarjev pri Zvezi zahtevamo, da se skliče sestanek z gl. odborom SNPJ, na katerem se naj točke v provizorični pogodbi SNPJ vsoglasi in razvrsti ter predloži članstvu na splošno glasovanje. S tem ne bo nobenih kršitev konvenčnih sklepov, pač pa se bo vstreglo ogromni večini članstva, katero je za združenje. Pozivamo vsa ona društva in posameznike, kateri želite združenja, in s katerim se nam bo olajšalo breme pri mesečnih prispevkih, da se priglasite ter zahtevate, da se Vaša in naša želja izpolni.

Gornje sprejeto na seji društva 220 dne 6. oktobra t. l. Sprejeto tudi, da se gornje pošlje zvezinemu odboru, oziroma združitvenemu odseku, ter v glasilo Napredek v priobčitev.

Rose Hostnik, predsednica
Frank Rezisnik, taj.-blag.
Anton Homec, zapisnikar

Vabilo na veselico

Yukon, Pa. — Društvo št. 107 SSPZ priredi v soboto 26. oktobra zvečer veselico. Članstvo in ostalo občinstvo iz okolice je prijazno vabljeno, da nas poseti na omenjeni večer. Imeli bomo izvrstno godbo in postregli bomo posetnikom po naši najboljši moči. Torej na svidenje v soboto 26. oktobra zvečer na Yukonu!

Frank Medved

Več zanimanja!

Center, Pa. — Zaman iščeš dopise iz naše naselbine. Vzroki so različni. Starost, "nimam časa," nezmožnost itd. Kako je tukaj okrog? Premogovniki New Field, Renton obratujejo s polno paro. Vendar to ne pomeni, da so zaposlili več ljudi. Delavce so nadomestili stroji in tisti, ki delamo, smo sami kot kos stroja in delati moramo kot stroj. Izgleda kot da danes samo računajo, kako več producirati z manj delavci. In mislim, da je po drugih industrijah ravno tako, kajti zmirom je še dosti mladih, močnih ljudi, ki so brez dela.

Sezona piknikov je minila, ampak teh letos ni bilo. Odkar nam krmari republikanski James tam v Harrisburgu, so vse nedeljske zabave prepovedane, kar je vzrok, da so blagajne pri naših društvih suhe, zato pa moramo od časa do časa razpisati naklade za pokritje društvenih stroškov.

Želeti bi bilo, da bi se naši člani bolje udeleževali sej. Da tega ne delajo, so različni izgovori. Eni pravijo: "Sem star," drugi: "Kaj bom hodil, ko ni drugega na seji kot uradniki," najslabši so pa tisti, ki pride par minut prepozno, potem pa, namesto da bi šel na sejo, pa kbari, češ, kaj bom hodil, saj gre tudi brez mene. Ko pa se potem

(Dalje na 2. str.)

Koledar prireditev SSPZ

SOBOTA, 19. oktobra — Plesna veselica (Sweetest Day Dance) društva Utopians, št. 204 SSPZ, COLLINWOOD-CLEVELAND, Ohio, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

SOBOTA, 26. oktobra — Veselica društva št. 107, YUKON, Pa., v običajnih prostorih.

SOBOTA, 26. oktobra — Jesenska veselica društva Victorians, št. 205, CHICAGO, Ill., v dvorani br. Paula Bergerja, 2653 So. Lawndale Ave.

SOBOTA, 23. novembra—Jesenska veselica društva Rožnik, št. 227, CHICAGO, Ill., v dvorani br. Paula Bergerja, 2653 So. Lawndale Ave.

ČETRTEK, 28. novembra (Zahvalni praznik) — Ples društva št. 2, CLARIDGE, Pa., na katerem se bodo delile lepe nagrade v gotovini.

SOBOTA, 7. decembra — Veselica društva št. 104, CHICAGO, Ill., v Fleinerjevi dvorani.

SOBOTA, 21. decembra — Društvo "Trail Blazers," št. 197 in Vrtec št. 139, CHICAGO, Ill., priredita božičnico z igro, varietnim programom in plesom v Stancikovi dvorani, 205 E. 115th St.

TOREK, 31. decembra — Silvestrova zabava društva Prijatelj, št. 46, SAN FRANCISCO, Cal., v Slovenskem naprednem domu, 2101 Mariposa Ave.

ROOSEVELT NI CHAMBERLAIN

Wendell Willkie apelira na volilce, da ga izvolijo predsednikom, ker uživa zaupanje biznišk in in industrijskih veljakov, katerih sodelovanje je potrebno za gradnjo obrambe. V Angliji so tudi izmenjali vlado, ko je kriza prikipela na vrhunec, argumentira Willkie, ter nadomestili Chamberlaina s Churchillom.

Ta primerjava je skrajno šepava. Resnica je ravno obratna kot pa bi jo rad prikazal Willkie. Roosevelt ni Chamberlain, še manj pa je Willkie kak ameriški Churchill. Republikanski kandidat pozablja, da prvi čin Churchilla je bil ta, da je v kabinet poklical vodilne delavske voditelje in jim izročil poveljstvo nad vsemi vojnimi industrijami. Njegov drugi čin je bil sprejem zakona, s katerim se je naložilo 100-procenten davek na vse odvišne dobičke.

Lahko si je misliti, kakšen krik ogorčenja bi nastal v rep. taboru, ako bi Roosevelt imenoval John L. Lewisa ali Sidney Hillmana za diktatorje vojnih industrij ter industrijam odvzel vse odvišne dobičke!

VATIKAN VZNEMIRJEN

Iz Rima se poroča, da bo papež v kratkem objavil novo encikliko proti komunistični nevarnosti, ki baje preti svetu, ker narodi v Moskvi iščejo pomoči proti Hitlerju in Mussoliniju. Vatikan je zlasti vznemirjen vsled prizadevanj Velike Britanije, da pridobi Rusijo za zaveznico in pa nad poročili, da bi tudi Zed. države z veseljem sprejele pomoč Rusije proti Japonski.

Tajne točke v pogodbi osišča

Pogodba osišča, s katero se je Japonska priklopila Nemčiji in Italiji, vsebuje glasom zanesljivi vesti več tajnih klavzul, katerih ena predvideva vstop Japonske v vojno proti Veliki Britaniji. Vsebina tajnih klavzul je baje sledeče:

Nemčija in Italija se zavezujeta, da bosta v slučaju zmage zastavili svoj vpliv v prilog japonske aneksije h o l andskih vzhodno-indijskih otokov in Indo-Kine, kadar bo vojna končana. Obenem sta omenjeni državi izrekli pripravljenost posredovati za mir med Japonsko in Kitajsko v interesu prve.

Dalje se Nemčija obvezuje, da bo v polni meri rabila svoj vpliv, da se pripravi pot za upostavitev prijateljskih odnošajev in sklep nenapadalnega pakta med Japonsko in Rusijo.

V zameno za to je določen pogojen datum za vstop Japonske v vojno proti Angliji, in sicer kot del istočasnega blitzkriega na treh frontah—Nemčija postri napade na Britanijo in Italija s pomočjo Nemčije podvzame ofenzivo v Egiptu in Bližnjem vzhodu, Japonska pa ima hkrati udariti po angleških posestih na Daljnem vzhodu.

KONFERENCA NA BRENNERJU

Prošli teden sta Hitler in Mussolini zopet konferirala na Brennerskem prelazu. Poročila povedo, da sta govorila o vseh "velikih problemih," in da bodo posledice njunega pogovora "kataklizmične." Problem, ki diktatorjema dela največje preglavice baš sedaj, je, kako zožiti Rokavski preliv, da se končno le izvede nemška invazija Anglije, in pa kako povečati Sredozemsko morje, da se laški mornarici ne bo treba skrivati pred angleškimi bojnimi ladjami. In bilo bi tudi praktično, če bi se našla pot, da bi se nekaj vode v Rokavskem prelivu preneslo v Afriko, da bi si dučejeve žejne legije malo ohladile žejo.

"MARELA" ŠLA V POKOJ

Prošli teden je bil angleški kabinet reorganiziran. Bivši premijer Chamberlain se je umaknil v pokoj, neki drug torijski politik v kabinetu pa je bil prestavljen v drug urad. Rečeno je, da je Chamberlain bolehen, kar je lahko resnica, ampak na drugi strani tudi ni dvoma, da se je sprememba izvršila na pritisk javnega mnenja. Z reorganizacijo se je tudi povečalo zastopstvo delavske stranke pri vladi.

NEKOČ IN SEDAJ

Leta 1928, ko je obstojal vtis, da utegne Coolidge zopet kandidirati, je 33 republikanskih senatorjev glasovalo proti resoluciji, ki je obsojala tretji termin. Letos pa so vsi republikanci soglasni v prepričanju, da je tretji termin "neameriški" in bi ponovno izvolitev Roosevelta pomenila začetek diktature.

REGISTRAVIJA ZA VOJAŠKO SLUŽBO

Prihodnjo sredo 16. oktobra se bo v Zed. državah vršila registracija vseh moških od 21. do 35. leta v svrho obvezne vojaške službe.

"Drang nad Osten" -- okupacija Romunije po nacijskih četah

Če bo imel Hitler več sreče kot kajzer Viljem in plen obdržal, je drugo vprašanje

Pangermanski sen — sloviti Drang nach Osten — se je te dni začel uresničevati. Okupacija Romunije, kolikor jo je ostalo po nevadnih prisilnih amputacijah na korist njenih sosed, je v teku. Po zadnjih vesteh je dospelo tja več tisoč mož nemškega vojaštva, ki je zasedlo predvsem pokrajine, v katerih se nahajajo bogati oljni vrelci. Ti so namreč skrajno važni za funkcijoniranje nacijskega vojnega aparata. Moderna vojna je stvar mehanike in strojev, stroji pa potrebujejo predvsem olja.

Sedanja romunska vlada, ki dolguje svoj obstoj Berlinu, seveda pokorno sodeluje z nemško komando. Romunski firer gen. Antonescu, je le orodje v rokah Hitlerja.

Okupiranje Romunije po nemškem vojaštvu pa ni važno ne samo radi oljnih vrelcev, temveč s tem korakom je Berlin obenem indirektno, zato pa nič manj učinkovito povedal malim državam na Balkanu, Jugoslaviji, Grčiji in Bolgariji, da poslej, bolj kot kdaj prej, bodo morale slediti vsakemu najmanjšemu migljaju osišča, ali pa... Ta akcija tudi dokazuje, da Hitler popolnoma nič ne zaupa "prijatelju" Stalinu.

Iz Berlina se javlja, da so vojaške čete šle v Romunijo, da se prepreči "britsko sabotažo" vitalnih oljnih polj in pa, da se je "podpre" nemško garancijo romunskih mej, ki so bile začrtane po odrezanju provinc, kaso dobile Ogrska, Rusija in Bolgarija.

V zadnji svetovni vojni so Nemci tudi prodrli do Romunije in v njih oblasti je bila tudi vsa Srbija. Ampak, ker so vojno izgubili, so se morali umakniti in "Drang nach Osten," izhod na iztok, je ostal nerealiziran. Bil je sen, ki se je razblinil v porazih na bojiščih in notranjem razkroju centralnih sil.

Ali bo imela nacijska Nemčija kaj več sreče? Mar bo Hitler uspel, kjer je kajzer Viljem doživel fiasko?

Nekoliko problemov z zvezi z registracijo inozemcev

Po nekolikih dneh poizvedovanja o poteku registracije inozemcev širom dežele, je ravnatelj Earl G. Harrison v justičnem departmentu izjavil, da so, kot se zdi, štirje problemi, ki motijo precejšnje število nedržavljanov.

"Ljudje, ki so zaprosili za naturalizacijo, so po zakonu še vedno inozemci in kot taki se morajo registrirati," poudaril je, ko so prišla poročila iz raznih predelov dežele, da nekateri ljudje, ki imajo prvi državljanski papir, mislijo, da se jim ni treba registrirati.

"Kar se po navadi naziva 'prvi papir' je dejanski izjava o nameri postati državljan," je Mr. Harrison razložil. "Še le tedaj, ko je bil inozemec v federalnem sodišču formalno zaprisežen kot državljan, mu ni treba več, da bi se registriral kot inozemec."

"V tej zvezi bi rad razčistil drug problem," nadaljeval je Mr. Harrison. "Ako nedržavljan ima svoj 'prvi papir' in pričakuje, da bo poklican na federalno sodišče za končno zaslišanje pred dnem 26. decembra 1940, je najbolj pametno, da počaka do srede novembra ali začetka decembra, predno se odloči, dali postane popolni državljan do 26. decembra ali ne."

"Treba pa dobro razumeti," je Mr. Harrison posvaril, "da justični department ne prevzema nikake odgovornosti, ako inozemec čaka, dokler ne bo prekasno, da bi se registriral. Podvrže se kaznim, ki jih zakon določa, ravno tako, kakor inozemec, ki nima nikakih papirjev. Moj nasvet takim je, naj ne čakajo predolgo. Registracija nič ne spremenja na državljanstvu.

"Tretja težava, kakor se zdi, se tiče otrok," je Mr. Harrison rekel. "Ljudje si niso povsem na jasnem, da otroci pod 14. letom morajo biti registrirani od svojih roditeljev ali varuhov, ali da ni treba privesti jih s seboj v svrho osebne registracije na poštnem uradu. Ne odvzame se za enkrat odtisk njihovih prstov. Pač pa v roku tridesetih dni potem, ko so dosegli starost 14 let, morajo ti otroci priti osebno na poštni urad in registrirati se. Tedaj pa se jim odvzame odtisk prstov."

"Ako otrok postane 14 let star pred dnem 26. decembra," je Mr. Harrison nasvetoval, "je najboljše, da čaka do tedaj in se potem osebno registrira."

Mr. Harrison je poudaril, da štirimesečna doba od 27. avgusta do 26. decembra bi morala biti za vsakogar zadosti dolga, da se izvršil registracija brez potrebe navala ljudi v poštnih uradih v prvih ali zadnjih dneh.

Mr. Harrison je rekel, da je dobil obvestila, da v nekaterih pokrajinah so mnogi ljudje, ki se bojijo odtiskanja prstov, naenkrat zaprosili za državljanstvo, češ da se bodo na tak način izognili odtiskanju prstov ob registraciji.

"To je popolnoma krivo naziranje," je Mr. Harrison poudaril. "Registracija vključuje potrebo odtiskanja prstov za vse inozemce nad starostjo 14 let. Registracija ni popolna, dokler ni inozemec oddal odtisk prstov.

"Imeti odtisk prstov ni dandanes nikaka sramota," je Mr. Harrison dodal, zopet naglašajoč, da vojaki, mornarji, federalni uradniki in mnogi drugi oddajejo odtisk svojih prstov kot nekaj povsem naravnega,

(Dalje na 3. Str.)

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMISELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane $1.50; za inozemstvo $2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members $.78 per year — nonmembers $1.50
foreign countries $2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK — Naslov uredništva in upravništva: 6231 ST. CLAIR AVENUE — Telephone: HEnderson 5311 — CLEVELAND, O.

VOLUME IV. — 104 — NUMBER 219

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

NAŠA ORGANIZACIJA

AKO BI srečali nekoga, ki mu ni ničesar znanega o naši organizaciji, pa bi ga želeli pridobiti za vstop vanjo, kaj bi mu povedali in kakšne argumente bi rabili, da bi svoj cilj dosegli?

Najprej bi mu seveda organizacijo predstavili, mu povedali njeno ime. SSPZ je kratica za Slovensko svobodomiselno podporno zvezo, ki je bila ustanovljena leta 1908 ter naslednjega leta inkorporirana v državi Illinois kot bratska podporna organizacija, ki pa posluje širom Zed. držav. Ima okoli 200 aktivnih društev za odrasle člane in mladinske Vrtce za otroke, katere se lahko vpiše takoj ob rojstvu.

Organizirali so jo napredni slovenski delavci, kar pove že njeno ime. Je svobodomiselna organizacija, to se pravi, da načeloma zavzema stališče svobodne in demokratične miselnosti, katero propagira potom svojega uradnega glasila in prostovoljne agitacije, ki jo vršijo njeni člani v okviru svojih društev. Agitacija je pismena, ustmena in dejanska. Najboljša in najbolj prepričevalna je agitacija dejanj: člani in članice, ki v vsakdanjim življenjem nudijo vzgled dobrih članov človeške družbe, ki so skrbni očetje in matere svojim družinam, dobri sosedje in prijatelji ter lojalni državljani. Še zmerom je namreč resnica, da besede mičejo, a vzgledi vlečejo. Svobodomislec, ki v svojem zasebnem življenju postavlja na laž načela, na katera se sklicuje, stvari več škoduje kot pa koristi, ker služi za kamen spodtike onim, ki jim je ideja svobodne misli zoprna.

SSPZ ne propagira ateizma ali brezverstva, temveč svoje člane spodbuja k svobodni rabi razuma v vseh vprašanjih, ki oblikujejo človeško življenje — verskih, političnih, socialnih in ekonomskih. Zato pravi svobodomislec ni nikdar fanatik, temveč baš obratno — on je toleranten napram ljudem, ki so drugačnega mišljenja, ker razume, da ljudje so pač taki kot so radi razmer, v katerih so se razvijali in pa kot rezultat gotovih lastnosti in nagnenj, ki so del njihove prirojene nature.

SSPZ po številu članstva ni velika organizacija. Skupno šteje okrog deset tisoč članov in članic v obeh oddelkih. Ampak to še ne pomeni, da je vloga, katero igra v življenju ameriških Slovencev, brezpomembna. SSPZ je poznana povsod, kjer se zbirajo napredni Slovenci v Ameriki in na glasu je kot organizacija značajnih ljudi, ki so pripravljeni sodelovati pri vsaki stvari za občo korist in podpreti vsako akcijo, ki stremi za izboljšanjem stanja delovnega ljudstva. Napredne akcije med ameriškimi Slovenci nimajo boljših prijateljev kot so člani in članice SSPZ in njihova organizacija.

SSPZ pa je napredna organizacija tudi v gospodarskem in poslovnem oziru. Ona je edina slovenska bratska organizacija v Ameriki, poslujoča po mnogih državah, pri katerih so vsi člani zavarovani na tak način, da v nobenem slučaju ne morejo izgubiti vsega, kar so vplačali v obliki asesmentov. Jamstvo za to nudi American Experience lestvica smrtninskega zavarovanja. To pomeni, da si v slučaju stiske lahko izposodite na svoj certifikat za plačitev asesmenta, ali pa nehate plačevati ter ste za določeno dobo nadalje zavarovani za polno vsoto ali pa za manjšo vsoto do konca svojega življenja. To dalje pomeni, da je skoro izključeno, da bi morali kdaj v bodočnosti plačevati kake naklade za ohranitev svojega smrtninskega zavarovanja.

Kot ostale organizacije, tako plačuje tudi SSPZ svojim članom bolniško in operacijsko podporo, njeni prileti člani pa so deležni tudi starostne podpore.

Poslovanje SSPZ je ekonomično, posledica česar je, da so njeni upravni stroški zelo nizki. To je dokaz, da velikost organizacija ni vedno odločujoč faktor v tem pogledu.

V dobi po veliki krizi, ki je udarila Ameriko pred desetimi leti, so nekatere velike organizacije izgubile mnogo članov, za katere še do danes niso našle nadomestila. Tudi SSPZ je trpela v tistih letih, ampak sorazmerno manj kot mnoge druge slične organizacije, in danes je na višku ne le z ozirom na premoženje in solventnost, temveč tudi poštevilu svojega članstva. Bolj prepričevalnega dokaza, da je SSPZ zdrava organizacija, ki ima vse pogoje za živahno rast in napredek, ni trbea iskati.

Biti član ali članica take organizacije kot je SSPZ je lahko vsakemu izmed nas v ponos, agitirati za njeno razširjenje pa v veselje!

DOPISI ČLANSTVA

(Dalje s 1. str.)

razpiše naklada, pa so na dnevnem redu vprašanja, zakaj da se je to napravilo in treba je vsakemu posebej pojasnjevati.

"Napredek" prinaša zadnji čas dopise, katerih bi bilo boljše, da bi jih ne bilo. Zvezi in članstvu gotovo ne bodo prinesli nobenih koristi. Osebni napadi in obrambe sedanjih in bivših glavnih odbornikov ubijajo dobro voljo med članstvom. Po mojih mislih naj bi tisti, ki je bolj pameten, odnehal.

Jack Peternel, št. 102

Za konstruktivno delo

Milwaukee, Wis. — Za spremembo smo po dolgem času končno slišali v Napredku dvoje konstruktivnih nasvetov, ki sta vredna premisleka in vsestranske podpore od strani članstva. Prvi je uredniški članek, v katerem se nas opominja, da delajmo složno ter agitirajmo za porast Zveze in njenega članstva. Drugi je razprave, ki se tiče združenja, oziroma združitvene pogodbe med SSPZ in JSKJ, izpod peresa vrlega br. Petra Bernika, ki piše: "In članstvo Zveze pa pozivljam, da naj se zglasi in zahteva, da merodajni faktorji upoštevajo željo in zahtevo članstva, da se združitev izvrši."

Kdor je prečital uredniški članek in dopis br. Bernika, se mora strinjati in odobravati oboje. Da, agitacija za Zvezo ne sme prenehati, kljub temu, da je v teku akcija za združenje. In br. Bernik piše tako, da je lahko vsakemu jasno, da zajema iz skušenj, katere je pridobil tekom dolgoletne zaposlenosti v gl. uradu slovenske podporne organizacije. On pozivlja naše članstvo, da se mu pridruži, ker nepotreben je vsak strah pred izgubo ali prikrajšanju kakšnih pravic, ako bi se sprejelo pogodbo, predloženo od SNPJ, ter izjavlja, da je svojo trditev pripravljen podpreti z nadaljnimi dokazi.

Čas je, da članstvo Zveze podpre njegove sugestije ter zahteva, da se manjšina ukloni večini v prilog združitve s SNPJ. Čas je, da se neha tratiti črnilo in papir za prazne polemike in samohvalo v glasilu naše Zveze. Povprečen naseljenec je danes star nad 40 let, kar pomeni, da nas čez deset let čaka izhiranje in razpad. Mi stari ne delamo toliko na tem, da bi se izvršilo združenje, ker mislimo, da bomo s tem kaj posebnega za sebe pridobili, temveč to delo je največ za to, da zgradimo temelj stavbi, in da se obdrži mladina v naših, naprednih vrstah. Naše vodstvo naj torej pokaže resno voljo, svoje znanje in akademično izobrazbo s tem, da bo pomagalo odstraniti zavire in zapreke, ki so na poti pri združitvi teh dveh slovenskih podpornih organizacijah. Upajmo, da ne bo zopet prišlo do kakih nepotrebnih tožb in da bi se potrebna složnost teh dveh najbolj naprednih slovenskih podpornih organizacij v Ameriki zopet tragično končala. Združenje naj se odobri bodisi po obeh združitvenih odborih, ali pa naj se da na splošno glasovanje članstvu teh organizacij.

Članstvo našega društva pozivam, da se bolj številno udeležuje mesečnih sej. Treba je, da se snidemo in ukrepamo o teh in drugih važnih vprašanjih. Tiče se vseh, starih in mladih. O naši poslovni pravici ni ne duha ne sluha več. Glavno je, da plačamo in molčimo. Ali je res tako?

Pozdrav članstvu!

A. C. Ermenc,
zapisnikar št. 24

Društvo št. 142

White Valley, Pa. — Članom in članicam društva št. 142 naznanjam, da je bilo na zadnji redni mesečni seji dne 15. septembra sklenjeno, da vsak enakopravni član plača v društveno blagajno po 50c in sicer za mesec oktober, november in december, skupaj $1.50. Članice, ki so zavarovane samo za smrtnino, plačajo pa po 25c tekom istih mesecev.

Obenem prosim one člane, kateri asesmenta ne plačujejo na seji, da bi prišli plačat pred zadnjem dnem v mesecu, in sicer od 5. ure popoldne do 7. ure zvečer, ko sem gotovo doma. Denar seveda sprejmem tudi ob drugih urah, ako sem doma. Lahko pa tudi prinesete natančno vsoto, ki jo imate plačati in jo pusti s knjižico vred na moji pisalni mizi.

Z bratskim pozdravom,

Jurij Previc, tajnik.

Društvo št. 127

Elm Grove, W. Va. — Članstvu društva št. 127 SSPZ se tem potom naznanja, da sem prevzel urad tajnika in blagajnika. V vseh zadevah, ki se tičejo društvenega poslovanja in ako želite kakega pojasnila, se torej obrnite na podpisanega.

Frank Kosem,
Box 106

Glede polemike

Milwaukee, Wis. — Kot razvidno iz časopisov, se svet čedalje bolj razburja, in bodo kmalu vsi narodi pahnjeni v vojni vrtinec ter pomagali uničevati drug drugega. Narodi trpe in umirajo na ukaz oblastnikov, katerim je obči blagor deveta briga in ki poznajo ljudstvo le takrat, kadar ga rabijo za vojno in kopičenje dobičkov. Bil je čas, ko se je krivdo za vse zlo na svetu zvračalo na neizobrazbo. Pravimo, da je svet danes civiliziran in izobražen, pa smo priča še večjemu klanju in tekma v uničevanju presega vse, kar pomni zgodovina človeštva. Človeka obhaja srd in stud, ko premišljuje, kam so pretkani demagogi speljali narode sveta, ki na njihov ukaz drvijo v pogin.

Nerad se vtikam v kontroverzo glede združitve, o kateri se zdi, da je ne bo zlepa konca v naši organizaciji. Zadnjič me je V. Cainkar obtožil, da sem tiste besede v glasilu SSPZ zapisal iz hudobnosti, sedaj pa me bo morda kdo drugi. Mislim pa, da je Mr. Cainkar nepravilno informiran glede mojega stališča in da mu ni znano, kako sem glasoval na 10. redni konvenciji glede združenja.

Polemika med A. Zaitzom, Wm. Rusom in J. Kvartichem v glasilu presega že vse meje. Kot razvidno, si očitajo stare grehe, ampak nobene od njih že ni dokazal, da bi bilo to članstvu v korist. Med nami je večina, ki ni imela nikdar prilike do širše izobrazbe, kar so bile pač krive razmere, ampak so zato vseeno dobri člani. Ako br. Zaitz ni bil sposoben upravljat svojega posla, je bila dolžnost gl. predsednika ga takrat opozoriti, nikakor pa mu to sedaj očitati. Toliko glede tega. Na drugi strani pa nam tudi br. Zaitz s svojim "Blitzkriegom" ni nič koristil. Boljše bi bilo, ako bi bil kot član združevalnega odbora svoj čas porabil za poglobitev v združevalno pogodbo, namesto da je povzročal razburjenost, ki nam daje že glavobol.

Kot se vidi, se eni že vesele, da bo združenje splavalo kot je Poljska, ampak morda se čas preobrne. Kje ste danes vsi oni, ki ste glasovali na 10. konvenciji za združenje, in kje je članstvo, ki želi združenja? Meni ni znano, kako je prišlo v pogodbo, da se mora organizacija razpustiti. Jaz sem bil pod vtisom, da je sklep bil, da skupna konvencija izbere novo ime, ako je za to večina.

Imeli smo zaupanje, da bosta naš združevalni odbor in odbor SNPJ potom skupne konference odstranila zapreke, ki so ostale. Ni dvoma, da je to tudi mogoče, ako je na obeh straneh dobra volja. Kar je zapisanega, se da še zmerom popraviti, dokler imajo svinčniki radirke na drugem koncu. Ampak izgleda, da ni ne ena ne druga stran pripravljena, da bi se udala. Well, kot je rekel Abe Lincoln: "You can fool some of the people all the time, and all the people some of the time, but you can't fool all of the people all the time."

Ni dvoma, da bi voditelji naših podpornih organizacij lahko našli pot, ki nas bi pripeljala skupaj in izpolnili to, kar narod želi, ako bi bilo več iskrenosti in dobre volje. Ampak izgleda, da vsega tega ni, kar je obžalovanja vredno.

Vroči dnevi so za nami in kmalu bo tukaj zima. Mar smemo upati, da se ohladijo tudi naši boji in da bomo pričelo sedaj bolj trezno in stvarno misliti?

Z bratskim pozdravom za boljšo bodočnost,

John Perko, št. 24

Društvena veselica

Claridge, Pa. — Društvo št. 2 SSPZ je sklenilo, da priredi na Zahvalni dan 28. novembra plesno veselico, na kateri se bodo oddale lepe nagrade v gotovini, in sicer prva nagrada bo $25, druga $15, tretja pa $10. Ker gre za korist društvena blagajne, se apelira na vse članstvo, da pridno agitira za čim večjo vdeležbo na veselici in pomaga razpečati čim večje število listkov. Pa tudi za nove člane malo poagitirajte, da bomo nadomestili one, ki bodo morda poklicani v armado.

Kar se tiče dela v tej okolici, gre še precej dobro. Ampak kot se govori, nameravajo v premogovnikih upeljati nove stroje, ki bodo vršile delo namesto ljudi. Na ta način se gotovo ne bo rešilo brezposelnosti, katere je še vedno dosti.

Predno zaključim, apeliram še enkrat na članstvo, da gre pridno na delo ter proda čim več listkov za našo veselico na Zahvalni dan. In ne pozabite priti na sejo 20. oktobra, da bomo ukrenili kaj koristnega za naše društvo in Zvezo. Z bratskim pozdravom,

Anton Menart,
tajnik št. 2

Povečanje S. N. Doma

Claridge, Pa. — S. N. Dom v Claridgeu smo povečali in prigrajeno poslopje bo otvorjeno v petek 11. oktobra. Direktorij S. N. Doma tem potom prijazno vabi rojake in rojakinje od blizu in daleč, da se vdeležijo otvoritvene slavnosti. Torej ne pozabite—v petek 11. oktobra na Claridge! Za društvo št. 2 SSPZ:

J. Mlakar, direktor

Z avtomobilom po stari domovini

ZA "NAPREDEK" NAPISAL PAUL BERGER

Potrebna sva že bila okrepčila za suha grla, vsled česar sva se napotili tja, "kjer bog roko ven moli." Nato se vrneva v lokal, kjer ima brat veletrgovino, ki na debelo trguje s sladkorjem, frankovo cikorijo, pečeno ječmenovo in tudi pravo kavo, kadar jo Italija dobi. Lani Trst kave ni poznal.

Nato se odpravimo v stanovanje, katerega ima v Via Livaditi; je prijazna dvonadstropna hiša sredi krasnega vrta, zasajenega z raznimi cvetlicami, cvetečim grmovjem in drevjem, okrog in okrog je pa visok zid. Soba, ki nama je bila dana na razpolago, je bila opremljena tudi z mrežo proti muham in drugemu mrčesu; ameriška ideja, katero je Pavči prinesla iz Amerike.

Po večerji smo sedeli dolgo časa na verandi, kramljali o raznih stvareh ter obujali spomine na razne dogodovščine, ko je bila Pavči v Ameriki.

Ker sem se hotel zopet enkrat kopati v Jadranskem morju, se naslednje jutro odpravimo v kopališče v Grignano, ki je le par kilometrov od Miramara proti zapadu. Takoj po prvi kopelji sem dobil precej večji apetit, katerega nisem več izgubil do doma v Chicagu. Za kosilo je pripravila svakinja toliko, da se je miza šibila in pospravili smo pa tudi vse; nikdar prej in tudi nikdar pozneje v Chicagu nisem pojedel toliko, kot sem za časa bivanja v Trstu. Kdor je izgubil apetit in ga hoče dobiti nazaj, naj se gre kopat v Jadransko morje. Solnce naju je koj po prvi kopelji opalilo, posledice sva pa trpela pozneje.

Zvečer se odpravimo v hotel Evropa, kjer se dobi pravo češko pivo iz Budjavic (Budweis). Ni tako drago: pol litra (malo več kot eden pajnt) 12 in pol centa in je precej boljše od onega, katerega prodajajo za "pristnega importiranega" v Chicagu, in še veliko boljše od italijanskega, ki zelo diši po rižu, oziroma ima okus kot bi riž zraven jedel.

Za naslednji dan je bila zopet kopel na programu, kot prva točka; topot se odpravimo v "Bagno Excelsior" v Barcoli. To kopališče je še precej moderno urejeno, in postrežnice so pa vse Slovenke. Po kopanju smo se sprehajali nekoliko po mestu, kjer so nastale v teku let izredno velike spremembe, p o poldne smo počivali doma, zvečer pa na grad Sv. Justa, kjer še vedno stoji več sto let stara cerkev. V gradu samem in okoli grada je pa velikanska sprememba. Podrli so do malega vse hiše in tako naredili krasen prostor za ljudi in tudi za avtomobile. Ob strani hriba je pa zasajenih več sto dreves, in pri vsakem drevesu je tablica z imenom kakega vojaka, padlega v zadnji svetovni vojni. Na steni ob gradu je velikanska marmorna plošča, na kateri so po abecednem redu vklesana imena padlih Tržačanov. Z gradu je izredno krasen pogled na spodaj ležeče mesto, pa bodisi podnevi ali ponoči: podnevi na morje, zvečer pa na "morje luči" v mestu in pristanišču. V gradu je velika vinska klet, kjer so na razpolago vsakovrstna vina ,ki jih pridelujejo v Italiji. Klet sama je kot kak bolj širok hodnik, in sredi tega "hodnika" so mize in klopi lepo v vrsti, ob stenah pa police, na katerih so steklenice raznih vin; toda te steklenice so privezane z žico k steni. Kot mi je pojasnil brat, smejo edino v tej gostilni biti dekleta vposlene kot natakarice; natakarji so opravljeni v posebno obleko, precej podobno tirolski. To gostilno lastuje mesto, čisti prebitek pa dobi vsako leto gostilničarska zadruga. Vstopnina v grad je 2 liri (10c); zvečer je kazanje premičnih slik (kinematograf) na prostoru in ni treba plačati nobene vstopnine. Ta večer, ko sem bil jaz tam—bil je menda petek—je gledalo te slike gotovo nad tisoč oseb; lahko se tudi naroči pijačo v kinu.

Par dni pozneje se odpravi cela naša "familija"—brat, njegova soproga in mlajša hčerka Thea—v Reko in Opatijo. Samoumevno, kopali smo se zopet v Jadranskem morju in sicer v kopališču Medveja (Media), in v restavraciji smo obedovali kar v kopalnih oblekah. Vračajoč se domov, smo se v Opatiji ustavili v nekem hotelu, katerega upravlja g. Hlapše, prijatelj mojega brata; ta se nam je pritožil, da je vsako leto bolj mrtvo. Sedaj ima vposlenih 45 ljudi ,toda gostov ima pa samo 60; ako se bo to nadaljevalo, bodo prisiljeni hotel zapreti popolnoma. V Opatiji sem v pristanišču opazil tudi dve italijanski podmornici, ki sta bili obe sivo pobarvani. Na Reki se ustavimo toliko, da napolnim "kotel" z gasolinom, ker je, kot sem že prej enkrat omenil, na Reki in okolici precej manj davka na vseh predmetih kot drugje v Italiji, in radi tega tudi ceneje. Par tednov preje sem iz Sušaka gledal v Italijo, in sedaj sem pa iz Reke v Jugoslavijo. Državna meja teče ravno po potoku Reka, in mesto Reka in Sušak sta zvezana z mostom, sredi katerega je državna meja; nekateri se za "špas" dajo peljati ali pa gredo peš preko tega mosta, toda jaz nisem imel tega "spasa." Mesto Reka se nam ni prav nič dopadla. Lastnik gasolinske postaje (Istrijanec po rodu) se je pritoževal, da je vedno bolj mrtvo; Nemci iz rajha ne prihajajo, ker imajo potežkoče radi izvoza valute, Jugoslovani pa imajo svoja krasna primorska letovišča ob dalmatinski rivieri.

Iz Reke smo se peljali v Ilirsko Bistrico in Trnovo. V Ilirski Bistrici si ogledamo bivšo tovarno testenin (makaronov in špagetov), katero sta obratovala Žnidaršič in Valenčič, katere tovarne NI podedovala znana slovenska "would-be" miljonarka. Kjer je bila prej tovarna, je sedaj skladišče lesa. Ustavimo se pri rojaku Kranjcu, ki ima delavnico kuhinjskih peči, podobnih amerikanskim. S o p roga Kranjca je sestra moje svakinje; samoumevno, da je čas hitro potekel ob pomenkih in razgovorih. Nadaljni obisk je bil namenjen staršem in sestram Louisa Benigerja, pomožnega prednika Prosvete, ki ima v stari domovini še dve sestri in očeta ,tretjič oženjenega, in ki mi je zatrdil, da je še vedno "cvek." Obiskali smo tudi Franceta Šircelja, brata moje svakinje, ki je oskrbnik na griču stoječe cerkve, in ki nas je zelo vabil v svojo hišo, katero je vso predelal in preuredil. Toda čas nam ni dopuščal. Hotel nam je na vsak način vsaj cerkev razkazati, toda niti temu povabilu se nismo mogli odzvati, ker čas je hitro tekel. Ustaviti sem se namreč hotel še pri Magajnatovih v Vremenskem britofu.

Ustavili smo se v gostilni, naročimo nekaj pijače, in nato vprašam, kje je gospodar Francelj. S Francetom Magajno smo se namreč leta 1922 skupaj peljali na parniku, jaz na kratek obisk v moj rojstni kraj, in sicer prvi, Magajna pa domov na dom svojih staršev. On je bil v Pennsylvaniji, potem pa nekaj časa urednik nekdanjega tednika Glas Svobode. Postreže nam priletna ženica, katero sem takoj spoznal, da mora biti mati iskanega Franceta; poleg pijače nam prinese tudi krožnik, na katerem je bila narezana šunka in sir. Vsled tega sem se čudil, zakaj taka pozornost napram nam.

(Dalje prihodnjič.)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, 1. podpredsednik, 716 E. 99 St., Cleveland, O.
JOHN RUGEL, 2. podpredsednik, 900 N. Clinton St., Gillespie, Ill.
FRANK PUTZEL, 3. podpredsednik, 2120 Spruce St., Butte, Mont.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
STANLEY M. TISOL, pomožni tajnik, 245-47 W. 103rd St., Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
LOUIS ZNIDARSICH, 938 North Ketcham St., Indianapolis, Ind.
IGNAC GROZNIK, R. D. 2, Box 79, Johnstown, Pa.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

IZDATKI — SSPZ — DISBURSEMENTS

Paid — 8-19-40 — Plačano
INVESTICIJA
Investment

M. B. Vick & Co., Chicago, Ill.: $5,000. Wichita Falls, Texas, 3¾% refunding bonds, due June 1st, 1940, prize $4,995.00
Interest to date 40.63

Total $4,990.63

Paid — 8-23-40 — Plačano
INVESTICIJA
Investment

M. B. Vick & Co., Chicago, Ill.: $10,000. Commonwealth of Pennsylvania 3¾% Turnpike Revenue Bonds, due August 1, 1968 .....$9,987.50
Accrued interest 22.92

Total $10,010.42

Paid — 8-22-1940 — Plačano
SMRTNINSKI SKLAD "A"
Mortuary Fund "A"

80 Anton Stanovnik, beneficiary to Peter Stanovnik $112.69
Hilary E. Stader, Funeral Director; for funeral expenses of Peter Stanovnik 120.00
M. G. Kuhel, Sup. Treasurer; to repay loan on certificate No. 10003 of Peter Stanovnik, deceased 17.31

Paid — 8-26-40 — Plačano
PLAČITEV ZDRAVNIŠKE PREISKAVE
Payment of Medical Examination Fees
(Members admitted 8-1-40)

1 Victor S. Skubic $3.00
8 Joe Zupancic 1.00
22 Mary Qualiza 2.00
37 Mike Kotar 1.00
70 Andy Milavec 1.00
86 Joann Stepinsky 1.00
120 Agnes Jeric 1.50
225 Frank Kastelic 1.00
237 Felix Martincic 3.00
V-11 John Zaman, Adm. ..... .50

PLAČITEV NAGRADE ZA NOVE ČLANE
Payment of Awards for New Members
(Members admitted May 1, 1940)

22 Mary Qualiza .....$ 6.50
28 Dorothy Belobrajdic 2.00
35 Frank Nolimal 1.00
40 Anna Florjancic 2.00
41 Joseph Tekstar 3.00
61 Matt Mochnik 1.00
80 Jacob Peternell ..... .50
87 John Turk 1.00
107 Frank Medved 1.00
125 Frank Zitko 1.00
144 Gasper Segulin 1.00
160 Math Lenarsich 1.00
173 Frank Gasvoda 2.00
177 Samuel Dolinar 1.00
187 Oswald Nelson 2.00
189 Paul Rolih 10.50
192 Joseph Camloh 2.00
198 Ann Opeka 1.00
211 John Vehar 4.00
214 John Jobkar 2.00
222 Frank Tominsek 2.00
223 Anthony Klepec 2.00
Vrtec
No.
13 Rose Tirpak, Admx. 4.50
5 Matthew Debevec, Adm. 1.50
35 Ciril Ermence ..... .50
85 Anton Tomazin 1.00
118 Helen Dermotta, Admx. ..... .50
75 Jennie Brljavac ..... .50
13* Rose Tirpak, Adm. 10.00
134** Joseph Camloh 5.00

*Gained highest number of new members in first quarter of 1940.
**Gained second highest number of new members in first quarter of 1940.

POSOJILA NA CERTIFIKATE
Loans on Certificates

2 Anton Hren .....$ 9.45
Lawrence Sturm 9.45
16 Anton Kodrich 10.50
Theresa Filipovich 8.25
Christina Beja 3.96
20 Louis Malich 6.90
22 William H. Bezely 22.50
24 Frank Plazotta 6.90
25 Mary Filak 5.76
Joseph Filak 6.09
Agnes Papich 6.60
27 Mary Rozina 9.21
Felix Rozina 12.42
28 Rose Tirpak 10.80
Yure Hodak 5.25
70 Anton Suša 25.00
125 Anton Petrich 7.53
George Yurcevic 11.37
Louis Gorenc 8.52
155 Gasper Kirn 6.18
Agnes Kirn 7.02
160 Frank Saiz 6.51
Jennie Saiz 7.53
174 George Rubcich 10.05
Mary Rubcich 6.39
177 Valentine Bogataj 7.77
183 James J. Folker 8.01
184 John Ceferin 5.49
222 Martin Pavelich 6.39

Cash Surrender Value

192 Frank Shultz $82.61

Paid — 8-29-40 — Plačano
OPERACIJE
Operation Claims

14 Louie Papish $75.00
22 Jennie Stanfield 75.00
87 Mary Penko 75.00
100 Jacob Janc 50.00
198 Edward Selan 25.00
230 Stephana Turk 75.00

ODPRAVNINA IZ BOLNIŠKEGA SKLADA
Settlement from Sick Benefit Fund

143 Frank Mahnic for Frances Mahnic, insane $153.00
226 Joseph Bratony 45.00

DOBRODELNI SKLAD
Benevolent Fund

Atletični račun — Athletic Account
F. H. Noble & Co., Chicago, Ill. $64.55
Ann Opeka, Sec'y Lodge No. 198 .. 15.00
Frances Vrhovnik, Admx. Vrt. 10 15.00

Paid — 8-23-40 — Plačano
MLADINSKI ODDELEK
JUVENILE DEPARTMENT

INVESTICIJA
Investment

Channer Securities Co., Chicago, Ill.: $5,000. City of Bayonne, N. J. 4¼% General Improvement Bonds, due July 1, 1958 .....$5,256.46
Interest July 1-Aug. 19 28.33

Total $5,284.79

M. B. Vick & Co., Chicago, Ill.: $5,000 Commonwealth of Pennsylvania, 3¾% Turnpike Revenue Bonds, due August 1, 1968 .....$4,993.75
Interest Aug. 1.-23 ..... 11.46

Total $5,005.21

Paid — Sept. 7, 1940 — Plačano
INVESTICIJA
Investment

Nicholas, Garrett & Co., Chicago, Ill.: $2.000. Rock Island Bridge revenue 4s 2-1-1964 .....$2,093.76
Interest 8-1- to 9-7 ..... 8.00

Total investment and Acc'd Interest $2,101.76

SMRTNINE
Mortuary Claims

1 George Pinkush; for funeral paid for Frank Pinkush, his uncle $100.00
27 Mary Ostanek, wife-beneficiary to late Louis Ostanek M. G. Kuhel, Sup. Treas.; to repay loan No. 794 on cert. No. 22552 of Louis Ostanek 484.58 15.42

DOBRODELNI SKLAD
Benevolent Fund

26 Audrey Maslow $25.00
F. H. Noble & Co.) Athletic Account) ..... .80

Paid — 9-13-40 — Plačano
IZPLAČANA REZERVA NA CERTIFIKATE MLAD. ODDELKA
Reserve Payment on Juvenile Certificates
Paid to Lodge Secretaries:—

20 William Candon, for Stanley A. Yankovich $10.30
22 Mary Qualiza, for Bruno Canalas 13.57
37 Mike Kotar, for Emma Zupanc 13.57
59 Frank Mele, for Mary Malnar 10.30
69 Mary Strah, for Mildred M. Samsa 11.33
70 Andy Milavec for Ernest Susa 13.57
158 Albin Osredkar, for Mary Hocevar 7.46
196 Anton Flisek, for Frances A. Makovec 10.30
197 Elsie Zagar, for William Trsar 13.57

BOLNIŠKI SKLAD
Sick Benefit Fund

M. G. Kuhel, Supreme Treasurer. Assessment paid out of the Sick Benefit Fund for the following Vrtec members:—

Vrtec Lodge No.	No.	Name	Am't
30	18	Anthony Kren, Jr.	$5.00
35	29	John L. Grove	5.00
44	41	Sophie Gorup	5.00
50	54	Ronald Omerza	5.00
57	63	Joann Peterson	5.00
155	221	Frances Bosich	5.00

SMRTNINA "B"
Mortuary Fund "B"

Dragica Katich, wife and beneficiary to Steve Katich $1,000.00

POSOJILA NA CERTIFIKATE
Loans on Certificates

8 Frank Zuder .....$ 5.19
23 John Mezan 10.65
Mike Unetich 7.53
27 Frank Grum 6.66
Felix Rozina 100.00
28 Anna Ropac 3.90
Matt Ropac 14.01
Anton Novak 16.88
Dorothy Belobrajdic 9.36
Mary Ozanich 9.15
Julia Ozanich 5.73
Matt Ozanich 7.89
54 Anton Gradisher 8.37
59 Louis Malnar 10.92
90 John Cestnik 6.90
115 John Supan 13.50
123 John Lamuth 3.84
139 Jacob Leskovich 25.00
Frank Bradac 5.70
142 Frances Primozic 7.56
Anton Primozic 8.20
155 Joseph Jaklich 10.92
Jacob Klinar 6.03
197 Joseph Puzell 15.00
227 Joseph Vidmar 150.00
Anna Vidmar 150.00

Plačano — 9-17-40 — Paid

STAROSTNA PODPORA
Old Age Benefit

Društ. št.			
1	John Junko		$5.00
	Louis Skubic		5.00
	John Scheller		5.00
	Jacob Vider		5.00
2	John Hervol		5.00
	Frank Novak		5.00
	Jacob Orel		5.00
4	Alois Breznik		5.00
	Joe Mlinar		5.00
	Jos. Jazbec		5.00
5	Valentin Murn		5.00
6	John Bizjak		5.00
7	Frank Gradischek		5.00
	Vincent Hutter		5.00
	Matija Troha		5.00
	Mike Kottar		5.00
9	Anton Križman		3.00
	Valentin Oratch		5.00
11	Anton Lubrant		3.00
13	John Urban		5.00
	John Repolusky		5.00
	Joseph Hauptman		5.00
14	John Požun		5.00
	Joe Bučar		5.00
	Frank Abram		5.00
	Blaž Podpečan		5.00
15	Andrew Mahne		5.00
	Jakob Lindič		5.00
16	Paul Gregurich		5.00
	Jacob Platisa		5.00
	Jos. Plauc		5.00
19	Mathias Stichanner		5.00
20	Frank Meznaršič		3.00
	Jakob Okorn		5.00
	Frank Bobitch		5.00
	Karl Lenardič		3.00
	Jos. Faletich		5.00
	Urh Kenig		5.00
23	John Erjavec		5.00
26	George Jenko		5.00
27	Joseph Moder		5.00
30	Andrew Renko		5.00
	Ignac Vidmar		5.00
36	Frank Molle		3.00
38	Gregor Kokalj		5.00
	Lawrence Sapotnik		3.00
39	Joe Morgel		3.00
42	John Leskovec		5.00
44	John Belčar		5.00
47	Antonia Lesar		5.00
	Mary Skubic		5.00
	Agnes Pirc		5.00
	Pauline Wershay		5.00
48	Joe Klimek		5.00
	Joe Jordan		5.00
53	Peter Ferjancic		5.00
54	Louise Delak		5.00
56	Matija Tolar		5.00
60	Andrew Colnar		5.00
65	John Onušič		5.00
67	Joe Crnič		5.00
	Joe Agnich		5.00
	Mary Cherne		5.00
72	John Režek		5.00
76	Joseph Hoznar		5.00
79	Frank Lekan		5.00
	John Čuj		5.00
	Mary Bozic		3.00
80	Jera Učakar		5.00
84	Joseph Podpecan		5.00
85	Matt Romich		5.00
	Jos. Sibert		5.00
	John Kovacic		5.00
86	Valentin Dreshar		5.00
89	Andy Zaman		5.00
90	Matt Mochnik		5.00
92	Antonia Stimac		5.00
99	John Stimacz		5.00
102	Alois Oberch		5.00
104	Frank Peterlin		5.00
	Peter Solar		5.00
105	Rok Drolc		5.00
107	John Kuznik		5.00
108	Michael Dergan		5.00
	Frances Mravle		5.00
109	Frank Urabich		5.00
112	John Maršič		5.00
113	John Eržen		5.00
116	Frank Raspotnik		5.00
	Peter Habjan		5.00
119	John Princ		5.00
122	Mary Vehar		5.00
	John Dolanc		5.00
	Matt Setina		5.00
123	Gabriel Derezich		5.00
124	Frank Florian		5.00
131	John Rak		5.00
	John Zimmerman		5.00
139	Mike Podezan		5.00
155	John Kosmač		5.00
160	Frank Grill		5.00
161	Anton Boldan		5.00
173	Jacob Krajnc		5.00
	Joe Ahčin		3.00
174	Steve Jagodic		5.00
178	John Krainz		3.00
185	Rudolph Yellen		5.00
187	Ferdinand Drolc		5.00
187	Mary Snajdar		10.00
214	John Jobkar		5.00
199	Leonard Werdinek		5.00
227	John Težak		5.00

SMRTNINE
Mortuary Fund

22 Antonia Krapez, wife-beneficiary to Andrew Krapez $100.00
Stevens & Sons, Funeral Home; for funeral of late Andrew Krapez 150.00
155 M. G. Kuhel, Sup. Treasurer; to repay loan No. 788 on certificate No. 21258 of Helena Kastelic 22.05

ODSTOPNA VREDNOST
Cash Surrender Values

24 Joseph Gradisar $111.50
M. G. Kuhel, Supreme Treasurer SSPZ.; to repay loan No. 1303 on cert. No. 23945 of Joseph Gradisar 116.00
149 Joseph M. Rozeck, on cert. No. 40561 ..... 273.38
Joseph M. Rozeck and Joseph Jaksha, Treasurer Lodge 149 SSPZ. at Butte, Montana; to repay loaned assessment 4.62
198 Stanley W. Somrak, on cert. No. 40999 ..... 33.37

POSOJILA NA CERTIFIKATE
Loans on Certificates

22 Anton Brisnik $21.84
Anastasios F. Vudis 24.18
Danitsa A. Vudis 21.18
54 Andrew Pirtz 90.00
80 Alojzija Belc 6.09
Anton Belc 6.90
Frank Rahne 6.75
Frances Rahne 5.88
125 Katarina Simoncic 12.36
174 Jakob Tekavec 8.85
Steve Jagodic 7.20

Paid — 9-27-40 — Plačano
POSOJILA NA CERTIFIKATE
Loans on Certificates

2 Frank Regina .....$ 7.53
Mary Mlakar 7.47
13 William Mazgon 5.13
14 Ignac Omahne 5.46
27 Louis Grosel 5.44
Mary Grosel 5.34
39 Frank Smith 50.00
44 Agnes Kuhar 5.64
48 Joe Klimek 50.00
80 Tony Boltes 9.78
Anna Boltes 6.15
192 John Strenfel 10.92
Anna Strenfel 5.85
John Maticic 12.09
197 Ladislav Tisol 39.95
Ladislav Tisol 18.18
Mildred Riley 14.70
Mildred Riley 7.35

NAGRADE ZA NOVE ČLANE
Cash Awards for New Members

3 John Slatner $1.00
16 Valentin Luznik 1.00
18 John Rovan 2.00
41 Joseph Tekstar 1.00
54 Matt Praprotnik 1.00
56 Frank J. Werhunce 1.00
60 Charles Pelc 1.00
63 Frank Jamnik 1.00
64 Frank Slanac 4.00
67 Ilona Resnick 1.00
70 Andy Milavec 1.00
80 Jacob Peternell ..... .50
140 Joseph Odak 1.00
144 Gasper Segulin 1.00
165 Louis Britz 3.00
177 Samuel Dolinar 1.00
192 Joseph Camloh 2.00
196 Anton Flisek 3.00
197 Elsie Zagar 4.00
207 Frank Mautz 3.00
221 Martin Sabolovich 1.00
230 Frank Mivec 1.00
235 Frances Serca 1.00
V-11 John Zaman, Adm. ..... .50

PLAČITEV ZDRAVNIŠKE PREISKAVE
Payment of Medical Examination Fees

100 Jennie Brljavac $1.00
144 Gasper Segulin 1.00
167 Louise Zupancic 1.00
197 Elsie Zagar 1.00
198 Ann Opeka 1.50
215 Marion Bashel ..... .50
Vrtec
11 John Zaman ..... .50
30 Anna Rovan ..... .50

QUARTERLY LITERARY AWARDS
(July—August—September)

Vrtec
10 Dorothy Helay $1.00
Samuel Zampan ..... .50
11 Florence Turk 1.00
30 Irene Rovan 1.00
33 Marie Ermence 1.50
Edward Ermence ..... .50
Martin Leskosek ..... .50
44 Jane Gaspersic 1.00
Agnes Tekstar 1.00
72 Elsie Prosen ..... .50
140 Mary Klevisher 1.00
171 Dorothy Grebenc 1.00
Vera Somrak ..... .50
Mary Menich ..... .50

BENEVOLENT FUND
(Athletic Account)

Lodge
22 Mary Qualiza, Secretary, for promotion of softball activity in 1940 .....$15.00
Vrtec
9 Elma Qualiza, Administratrix, for promotion of softball activity in 1940 ..... 15.00

Paid — 9-28-40 — Plačano
POSMRTNINE
Mortuary Claims

5 Slovene Progressive Benefit Society; to repay loan No. 1094 on cert. No. 21705 of John Bahor .....$ 35.50
140 M. G. Kuhel, Supreme Treasurer; to repay loan No. 547 on certificate No. 21432 of Simon Lončar, deceased 13.46
155 Silvester Kastelic, husband beneficiary to Helena Kastelic 477.95

BOLNIŠKO ODŠKODNINSKI SKLAD
Sick and Accident Fund

60 Charles Pelc, Treasurer; assessment for Joseph Starcer, insane (Trust Acc't) .....$ 9.00
Martin Skufca; settlement from Sick Benefit Acc't o/c total disability $230.00

DOBRODELNI SKLAD
Benevolent Fund

Joseph Tekstar, lodge No. 41 (Athletic) .....$ 8.50
1 Joseph Metelko 5.00
2 William Kratofil, Treas., for Lawrence Sturm, Jr. 4.89
14 Charles Lenassi, Treas., for Joe Trsinar 7.02
24 Ludwig Kosorog 5.00
53 Frank Struna 10.00
67 Elona Resnik, Treas., for: Anton Vatovec, $4.20; Johana Vatovec, $3.64; Edward Vatovec, $3.32; Albina and William Vatovec (juveniles) $0.80; Ignatz Smolich, $4.12; Pauline Smolich, $4.26; Anton Plese, $6.52; Math Hrovatich, $7.02; Blaz Burja, $7.89; Mary Burja, $4.98 and Frances Burja, $4.26 ..... 51.01
92 Joseph Turk, Treas., for Matt Stone 13.20
107 Frank Medved, Treas., for Joseph Kranc family of 4 members 13.50
109 Apolonija Mayash 10.00
119 Louis Gorenc 15.00
125 Frank Zitko, Treas., for Louis Gorenc 8.52
146 Anna Baich, Treas., for: Kata and George Matijevic, $12.16; Fanny and Mike Klenovsek, $13.52 ..... 25.68
230 Frank Mivec, Treas., for Sophie and Anthony Krapes 14.82
Vrtec
76 Aliver V. Warembourg, for Phyllis 5.00
Michael Vrhovnik (Various (Acc't) 30.00

OPERACIJE
Operation Claims

8 Louis Shustar $75.00
11 John Widmar 75.00
59 Jennie Stermec 75.00
66 Anne Naglich 75.00
89 Mary Drobne 75.00
138 John Vauken 75.00
140 Anna Marin 75.00
141 Frank Paukovitch 35.00
196 Antoinette J. Makovec 75.00
204 Josephine Perrotti 25.00
230 Alice Turk 75.00

SPREMEMBE V ČLANSTVU PRI DRUŠTVIH TEKOM MESECA AVGUSTA, 1940.
Changes in Membership During the Month of August, 1940.

Novopristopli — Newly Admitted

Dr. št.—Ime Lodge No.—Name	Cert. št. Cert. No.
1 George Plahutnik	25445
Louise Kozelj	43275
John Kozelj	43275
Gertrude Skubic	43276
8 Albina Papez	25446
18 John Nemes	43277
22 Melvin Scott	25447
John Praprotnik	25448
Mary Kronoshek	25449
26 Raymond Mesojedec	43278
Andrew Bohinc	43279
27 Mary Yereb	25450
34 Anna Sajovic	25451
37 Anna Sims	25452
54 Daniel Chachich	70147
Marie Chachich	70148
70 Ann Demoizes	70149
85 Mary Kochevar	25453
86 Johan Stepinsky	80003
109 Agnes Kiren	43280
120 John Berlec	25454
147 Rose Cukjati	25455
173 Elizabeth Gasvoda	25456
189 Clifford Beck	43281
197 James Widmer	25457
Kenneth Klobucar	43282
198 Emily Zdesar	43283
203 Edward Kovac	25458
204 Edward Slejko	43284
225 Bernard Conti, Jr.	43286
234 Duffy Barto	25460
237 Malcolm Shannon	25461
Lulius Lesjak	25462
Luke Dernovsek	43285

Nazaj sprejeti črtani — Reinstated Lapsed

1 Ignatz Jeraj	9002
19 Louis Stincich	21864
20 Alma Lazar	40632
Anna Malich	40148
Louis Malich	20278
26 Karl Benasich	5611
104 Joseph Skala	41813
120 Louise Gode	22565
Frances Čič	25306
Anna Gustinčič	41341
Molly Gustinčič	25307
Frances Weichich	24006
199 Frank Polantz	41916
204 Anton Zabjek	42049
Julia Skraba	24034
237 Sherman Pagelek	25191
Matilda Klements	25050
237 Joseph Klemencic	23354
Albert Trebec	22521

Črtani — Lapsed

16 Vincent Vrhovnik	40514
22 William Anderson	43243
26 William Muhich	24161
35 August Karlinger	20075
Rudolph Karlinger	22678
Louis Karlinger	25343
59 Wilma Krajec	25349
101 Frank Sandry	22480
120 Alice Kolbe	22008
Ivana Orehek	22009
Martin Sintič	43163
Mildred Sintič	42120
131 Peter Fromm	12630
146 Mike Dubich	25255
George Matijevich	24120
Mildred Nokovich	40653
Phillip Nokovich	20927
173 Sylvia Jagonich	43114
189 Ivana Rupnik	21755
192 Martin Pavlič	25259
Anton Novak	25407
197 James Widmer	25457
198 Charles Dergance	41252
Ernest Mola	25392
204 Mollie Trebec	22136
Thomas Turk	25158
Carl Schabel	43168
Emil Marash	15961
Rose Skraba	22598
239 Joseph Remus	23188
Charles Gerber	60001

Umrli — Deceased

1 Frank Pikush	3494
13 Peter Kokal	20628
131 Anton Jenshatz	12630
147 Frank Petach	1319
239 Anton Zaleto	22003

Prestopli — Transferred

Od dr. št. 13 k dr. št. 173: Angela Pečar	23336
Od dr. št. 21 k dr. št. 131: John Zimmerman	22524
Od dr. št. 76 k dr. št. 46: Victoria Ruzich	7018
Joseph Ruzich	13674
Od dr. št. 197 k dr. št. 230: Mary F. Urbancic	70128

S. M. TISOL,
pomožni tajnik—Ass't Sec'y

Nekoliko problemov z zvezi z registracijo inozemcev

(Dalje s 1. str.)

dočim tisoči drugih ljudi si vsako leto dajejo prostovoljno odvzeti odtisk svojih prstov.

Dasi se ni sedaj toliko vprašalo kolikor o drugih stvareh, je Mr. Harrison izjavil, da bi bilo že sedaj umestno poudarjati predpis o prijavi spremembe naslova.

"Imamo dvoje predpisov glede spremembe naslova," rekel je, "prvi se tiče inozemcev, ki stalno bivajo v tej deželi. Oni morajo prijaviti priseljeniškemu in naturalizacijskemu uradu (Immigration and Naturalization Service, Department of Justice, Washington, D. C.) vsako spremembo stanovanjskega naslova tekom petih dni po tej spremembi. Tiskovine za prijavo spremembe naslova se morejo dobivati v vsakem poštnem uradu.

"Drugi predpis se tiče inozemcev, ki so bili pripuščeni za začasno bivanje, kot so turisti, dijaki itd. Taki morajo prijaviti vsako spremembo izvirno navedenega naslova ob koncu vsake trimesečne dobe. Prijava se mora vposlati, ako se je naslov spremenil ali ne. Ni predpisano prijaviti spremembe poslovnega naslova."

Mr. Harrison je zopet pozval vse one, ki se morajo registrirati, naj si najprej priskrbijo vzorčno registracijsko tiskovino, ki je na razpolago v vseh poštnih uradih, in jo izpolnijo doma, predno se podajo na poštni urad za uradno registracijo. — (Alien Registration Division, Immigration and Naturalization Service, Department of Justice, Washington, D. C.)

Problemi priseljenca

Rojstna država je zgubila svojo samostojnost

Vprašanje:—Sem inozemec, ki se je rodil v državi, ki je nedavno zgubila svojo samostojnost in je bila anektirana k drugi državi. Kako naj odgovorim na vprašanje No. 3b v vprašalni poli za registracijo, ki zahteva, da navedem ime države, kjer sem se rodil?

Odgovor:—Ako še imate potni list, s katerim ste prišel v Združene države, navedite ime one države, ki je tam navedeno.

Dežela rojstva ne obstoja več

Vprašanje: — Dežela, kjer sem se rodil, ne obstoja več kot politična enota. Ko odgovorim na vprašanje 3b pri registraciji inozemcev, ali naj povem, da dotična dežela ne obstoja več ali pa naj navedem ime one dežele, ki sedaj tam vlada?

Odgovor: — Navodila justičnega departmenta pravijo, naj se navede ime dežele, kakršna je bila za časa rojstva.

Ni treba navesti članstvo vseh organizacij

Vprašanje: Bil sem član mnogih organizacij v zadnjih 15 letih in od mnogih izmed njih sem že izstopil. Ko odgovorim na vprašanje No. 15 v vprašalni poli za registracijo inozemcev, moram-li navesti imena vseh teh organizacij?

Odgovor:—Ne. Treba samo navesti imena onih organizacij, katerih član ste bili v zadnjih petih letih.

Manjši prometni prestopki ne štejejo

Vprašanje:—Bil sem večkrat pozvan na sodnijo, ker sem vozil preko rdeče luči in tudi radi predolgega parkovanja. Ali moram navesti vse te prestopke, ko izpolnim vprašanje No. 14 v vprašalni poli za registracijo inozemcev?

Odgovor: Ne. Ni treba navesti manjših prometnih prestopkov.

Odgovor na dve dodatni vprašanji

Vprašanje: Ali treba odgovoriti še na kaka druga vprašanja zraven onih, navedenih v tiskovini za registracijo inozemcev?

Odgovor:—Da. Ko odvzamejo odtisk prstov, vas vprašajo še dve vprašanji, ki nista navedeni v tiskovini, namreč: Ime in naslov najbližnjega sorodnika ali osebe, ki naj se obvesti za slučaj potrebe. Drugo vprašanje je, da-li ste že poprej oddal prstotiske in, ako je temu tako, kdaj in kje.

Zgubila državljanstvo vsled zopetne poroke z inozemcem

Vprašanje:—Prišla sem v Ameriko l. 1897, ko mi je bilo 17 let. Poročila sem se l. 1901 in moj mož je bil ameriški državljan. Umrl je l. 1917. Zopet sem se poročila l. 1920 z inozemcem, ki pa je postal ameriški državljan l. 1923. Ali sem državljanka? Stara sem 60 let. Moram-li registrirati se ali zaprositi za državljanstvo?

Odgovor:—Žalibog ste inozemka. Postala ste državljanka, ko ste se l. 1901 poročila z ameriškim državljanom, zgubila pa ste državljanstvo, ko ste se zopet poročila z inozemcem. Dejstvo, da je vaš drugi soprog postal ameriški državljan l. 1923, ni vam povrnilo državljanstva, kajti zakon, ki je prišel v veljavo dne 22. septembra 1922, je ustanovil, da od tedaj naprej poroka nima nikakega vpliva na državljanstvo, tako da žena niti ne pridobiva, niti ne zgublja državljanstva vsled poroke. Morate registrirati se. Državljanstvo pa morete pridobiti nazaj zlahka, ako zaprosite zanj.

Državljanstvo nezakonitega otroka sledi po materi

Vprašanje:—Moja žena je imela nezakonskega otroka, predno se je poročila z menoj in ta otrok je bil približno tri leta star, ko smo se priselili v Združene države. Jaz sem postal ameriški državljan l. 1919. Ali je otrok moje žene državljan oziroma se mora registrirati kot inozemec?

Odgovor:—Otrok vaše žene je ameriški državljan in zato mu ni treba registrirati se. Ko ste vi postali ameriški državljan, je tudi vaša žena avtomatično postala ameriška državljanka. Njen otrok pa sledi državljanstvu matere, kot vsak nezakonski otrok. — Common Council—FLIS.

INSURED

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do $5.000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 5670



DO YOU KNOW THAT -

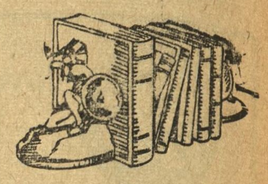
SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members $4,000,000 in benefits since organization.



Need of Liberal Thinking

EDITORIAL

Dr. Albert Einstein, the famous German scientist who found exile in America and just recently became a citizen of the United States, spoke before a meeting of psychologists a few weeks ago. In his remarks before that body he pleaded for a broader conception in religious thinking and ventured the opinion that the old idea of a personal God be broadened and replaced by a conception which modern man will be able to accept without mental reservation.

As was to be expected, the suggestion caused immediate repercussions and many individuals used the occasion for angry protests against the words of the noted savant. Some of these protests appeared in the daily papers in the form of letters to the editor. One of these letters which we saw said that Dr. Einstein was "an infidel" and as such a disgrace to the Jewish people, who should promptly repudiate him. What supreme irony, if we stop to think that it was exactly that kind of narrow thinking which caused the famous scientist to become an exile from his native land!

This is of course the old story of intolerance masquerading in the clothes of virtue. So many people are still afraid to think, which, by the way, is the hardest job mortal man can do.

Our beliefs, as a noted American thinker put it, are really habits, which are acquired insensibly, and not at all as a result of taking thought. This makes them appear to us natural and inevitable when they are called to our attention. So to criticize them seems an impertinence. From earliest childhood we are accustomed to authority and taught to look up to it and to neglect it our peril.

Mankind is on the whole a docile, not to say slavish, lot and is pretty readily reduced to routine. A good, or rather bad, example of this basic truth are the dictatorships, which have engulfed whole nations in recent years. A great part of our prejudices are formed during our early years and are seldom outgrown.

Modern heretics, however, include not merely religious dissenters, but moral, economic, political, educational and scientific skeptics. The old habit persists of readily accepting every malicious rumor in regard to their views and aims.

Open-mindedness is discredited as "free-thinking." This has come to seem a reproach, for it is quite wrongly assumed that a liberal is merely ridding himself of the usual restraints on evil conduct from which the orthodox believer is with-held by duty, fear of a personal God and the hope of heavenly reward. In our everyday experiences, however, we do not find this theory born out. The penitentiaries unfortunately are full of persons of orthodox religious beliefs.

Liberalism, in all its manifestations, may be described as the mood of the explorer, who notes the facts as he goes along. He does not know beforehand what he is going to find over the next mountain, or across the next river or lake. He learns as he goes, and adjusts his beliefs to his increasing information.

We have only just begun to explore man's nature and the world in which he is placed. The task is great and calls for men of courage and vision.

Discovering America

By LEWIS GANNETT (New York Herald Tribune)

Louis Adamic is the happiest author I know. Out of his old life sprang his books "Laughing in the Jungle," "Native's Return," "My America." Out of his books has sprung a new life, and a magazine, launched this month, called "Common Ground" (published by Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York, $3 a year). And out of that magazine, and the movement behind it, will spring, if I am not grossly mistaken, dozens more books, some by Mr. Adamic, some by his contributors.

Louis Adamic's Discovery of America

For Louis Adamic has become a movement and a crusade. In "Laughing in the Jungle," back in 1932, when he told how he came to this country from Carniola, then a part of Austria, before the World War; how he joined the Army and made friends, and semi-hoboed it across the broad land, and he laughed at it all. Life was ironic, America was funny... He went home to his birth-land in "Native's Return" (1934); it was Yugoslavia then and it was all the peasant lands of the world. It was Louis Adamic's peasant mother, and happy tears came to your eyes as you read. In Yugoslavia, because he had published books in America, Louis Adamic was a great man. There he discovered that he was more intensely American than he had ever known, and that he was a Slavic-American.

Returning, Adamic continued his explorations of "My America" (1938); he was interested in studying the origin of the American species, particularly in the divided souls of second-generation Americans. He issued a broadside, "Plymouth Rock and Ellis Island," calling for something better than a "melting pot" conception of America. Thousands of "new" and hundreds of "old" Americans wrote him letters. He had an American Dream that caught Fire; the foundations came to him to ask for the privilege of helping him; and now a magazine (which he will not thank me for calling Adamic's magazine) is born — with a subsidy from the Carnegie Corporation, typography designed by Elmer Adler, a cover lettered by W. A. Dwiggins, printing by the Princeton University Press, and the stamp of Adamic's vision of expanding Americanism on every page.

(To be continued.)

Rastus — My, but yo' looks prosperous these days.

Sambo — Boy, Ah's livin' off de fat ob de land.

Rastus — How come, big boy?

Sambo — Ah runs a reducin' establishment.

Collinwood Chatter

COLLINWOOD-Cleveland, O. — The calender shows that only 9 days remain before Sweetest Day, and just in case you need a reminder, I'm here to give it to you: — "Spend Sweetest Saturday Swinging and Swaying to Some Swell Syncopation at the SWH." Lou Trebar's the orchestra; Utopians are the sponsors; admission is 35c; and the date and place — Oct. 19 at 8 p.m. at the SWH on Waterloo Road.

* *

The Loyal Comrades, an SNPJ equivalent to our Vrteces, held its first dance last Sunday, and if a torn sleeve, torn stocking, and bruised leg will be accepted as evidence that the dance was a success, I can supply them. Anyhow, the club deserves congratulations, for it certainly showed what a junior lodge is capable of doing. We certainly had fun!

* *

This week, Collinwood was given another excellent opportunity to be proud of a Slejko — this time, because Stanley Slejko, bass expert, has been awarded a four year scholarship to the Eastman School of Music, Rochester, N. Y. Congratulations, Stan, and good luck.

* *

A most unfortunate climax to the aforementioned Loyal Comrades, dance is, that, upon returning home Sunday night, Freddie Hribar, an Outlooker suffered a severe attack of appendicitis, and has been operated. We sure are sorry about this, Freddie, and if our sympathy will held speed your recovery, you certainly have it. Get well, soon.

* *

Just so I don't finish the article in a despondent note: — one of our Utopians — F. J. Bashel — celebrated his 19th birthday last Tuesday. Cheer up, Freddy, two more years and you'll be a MAN... 'Bye now — and, Freddie, don't forget, we're rootin' for ya.

Val

"Balkan" News

MILWAUKEE, Wis. — All the young "Balkan" members, especially the bowlers, are herewith urged to attend the next regular meeting at the So. Side Turner Hall on Sunday, Oct. 13 at 9:30 a.m.

Besides the regular routine of business to be transacted, a discussion as to this season's bowling activity will be brought up; our participation, and future date to attend another intercity meet; our tournament participation, etc.

So kindly attend so that definite arrangements can be made to begin with practice meets at an early date.

* *

A group of Balkan members recently attended a "good time party" sponsored by the Victorians at the Bohemia Gardens, 1921 Blue Island Ave., and take this opportunity in stating that a very jolly crowd was present and a real good time had by all.

Lest I forget, reserve Saturday night, Oct. 26, for the Victorians! Lodge "Balkan" has been invited to attend an Annual Fall Dance given by the Victorians at Berger's Hall, 2653 So. Lawndale Ave., on that night. Anyone wishing to attend kindly contact our Secretary, or me, and be advised as to the transportation.

Here's hoping a sizable group of us will make the trip.

John Maren

Great Distinction



Stanley Slejko, one of the three Slejko brothers from Collinwood, all of them excellent musicians, was announced last Saturday as the winner of a four-year scholarship at the Eastman School of Music at Rochester, N. Y., which is one of the foremost musical institutions in the country. He won the award because he achieved highest honor in both scholarship and music talent at the National Music Camp in Interlochen, Mich., this summer. Stanley, who is 19 and was at one time member of the celebrated Outlooker's Orchestra, also will receive a special award of a parchment scroll for his accomplishment this summer.

Dawn Patrol

GOWANDA, N.Y.— Just a reminder to inform all Dawn Patrol members that the next meeting will be held on Oct. 13, in the Slovenian Hall. Please attend! Our new administratrix, Olga Leonard, has plenty of fun in store for all. Cider and doughnuts will be served! More about in the Vrtec Section next week. Hope to see you all at the meeting Oct. 13.

Violet Widgay, Treas.
Dawn Patrol, 148

WELLS' HAT

H. G. Wells has such a big head that he has trouble getting hats to fit. Once when he found one that balanced nicely on his head he just walked off with it, and blandly penned a note to its owner, E. S. Peck, mayor of Cambridge, Mass.

"I stole your hat," wrote the author. "I like your hat; I shall keep your hat. Whenever I look inside of it, I shall think of you and your excellent sherry and of the town of Cambridge. I take off your hot to you."

—Helen Morgan in "The Family Circle"

Marcellus — Yo' is de fo'th gal Ah've took home dis week dat Ah've had a' argument wif.

Liza — But yo' ain't had no argument wif me.

Marcellus — No, but we ain't home yit, neither.

Victorian News

CHICAGO, Ill. — I am very sorry, friends, that the Victorian News didn't get in last week but is wasn't my fault— rather it was Uncle Sam's, in a way. As you know, two cents is the postage required for letters if sent to an address within the city where mailed and three cents if mailed any other place in the country. Well, I put only a two-cent stamp on my letter and Uncle Sam, who evidently needs his pennies, sent it back to me. The letter would be out of date now, of course, and so, you see, Uncle Sam got two cents for nothing.

* *

Those of you Victorians that failed to attend our party at Bro. Spolar's beer garden surely did miss a gala time that will be long remembered I want to thank Bro. Otto Spolar for the welcome we received and the grand time we all had. Spolar's beer garden is a fine place to stop when your interior needs "redecorating." They serve good eats too. Thanks again!... And thanks to our "Balkan" friends from Milwaukee for their visit. They are real pals!

* *

Don't forget our Fall Dance Saturday eve, Oct. 26, at Berger's newly remodeled hall, 2653 So. Lawndale Ave. Music will be good—Omer's Club Orchestra will do the stuff. The price of admission will be only two bits, which is certainly not much for an evening of fun. So come! Everybody is invited. If any of you need more tickets, just let me know, I have plenty of them.

* *

Bowlers! You were expected at the meeting Oct. 3. Why didn't you show up?... Members who wish to bowl should get in touch with our president, Bro. Emil Hrast, or George Rosol. Now is the time. Bowl for your health, and it's fun too.

* *

Here and there with Victorians... Max Kalan celebrated his birthday on Friday, Sept. 13, and had more parties than anyone else. Only five! What a lucky fellow— How about it, Joan?... On Oct. 26, Ann Nolimal and Charles F. Zimmer will leave the state of single blessedness and become Mr. and Mrs. Lots of luck to both of you!... Napredek credited Victorians with a member by name of Chas. Johnson. Sorry not have one, evidently a misprint.

* *

Final reminder to all Victorians—sell your tickets for the dance on Oct. 26 at Berger's, and if you run out of them get more... And don't forget your dues!

Mary E. Novak, Sec'y

MITCHEL-MOYER

CLEVELAND-Collinwood, O. — Miss Rose Mary Mitchell, daughter of Mr. and Mrs. John Mitchel, 15328 Shiloh Ave. N.E. has chosen Oct. 12th for her marriage to Mr. Donald Paul Moyer, son of Mr. and Mrs. Earl Moyer of Frankfort, Indiana.

A prenuptial party was given by the Voguette Club honoring Rose M. Mitchel Saturday Oct. 5th at Crosby's restaurant. Among those present were, Theresa Dolsak, Josephine Messe, Justine Klemencic, Valerie Turek, Mary Gregorcic, Josephine Tomsic, Celia Jacklitz, Fannie Lahowe, and Fay Bohinc.

Gal Reporter

CLEVELAND SSPZ BOWLING LEAGUE

UTOPIAN EAGLES HIT 950 GAME

The Utopian Eagles in spite of the fact that they hit 950 single game and B. Streeter had a 608 series lost two games to the Utopian Falcons. B. Streeter also had a 221 and 212 game and H. Zorman had a 515 series with a 213 game. For the Falcons M. Lenassi had a 525 series, N. Spehar had a 516 series with a 203 game and E. Marash had a 511 series.

The Utopian Rams beat the Spartan Buddies in two games. For the Rams S. Zagore had a 538 series and T. Gruden had a 506 series. For the Buddies E. Centa had a 518 series.

The Zdruzeni Brati hitting a high team series of the year of 2609 beat the Utopian Hawks in all three games. For the Bratje John Leskovec had a 542 series, T. Debeljak had a 533 series with a 205 game, Joe Leskovec a 514 series, F. Slejko a 514 series with a 209 game and J. Blatnik a 506 series. For the Hawks T. Gerchman had a 568 series with a 209 game.

The Spartan Clippers beat the Spartan Buckeyes in all three games. For the Clippers T. Bolka had a 546 series with a 208 game. F. Ilc had a 544 series, J. Janezic a 513 series and E. Tomasic a 207 game. For the Buckeyes S. Zagar had a 549 series and J. Moze had a 513 series.

Team Three Game High

Zdruzeni Bratje	2609
Spartan Clippers	2596
Utopian Hawks	2575

Team High Single Game

Utopian Eagles	950
Utopian Hawks	943
Spartan Buckeyes	929

Individual Three Game High

T. Vrh	611
B. Streeter	608
T. Bolka	580

Individual High Single Game

F. Sleyko	247
J. Francel	238
J. Spilar	232
T. Vrh	232

STANDINGS

Utopian Falcons	12	3	.800
Zdruzeni Bratje	10	5	.667
Utopian Hawks	9	6	.600
Spartan Clippers	8	7	.533
Utopian Rams	6	9	.400
Utopian Eagles	6	9	.400
Spartan Buddies	6	9	.400
Spartan Buckeyes	3	12	.200

Individual Averages

T. Bolka	181-10
S. Zagar	179-14
T. Debeljak	175- 2
T. Vrh	172-14
F. Slejko	171- 3
J. Moze	171-
C. Krivec	170- 1
F. Lekan	168- 2
E. Marash	167-11
P. Manilla	167- 7

Schedule Sunday, Oct. 10
2:00 o'clock

Alleys 1-2 — Spartan Buckeyes vs Utopian Rams.

Alleys 3-4 — Spartan Buddies vs Spartan Clippers.

Alleys 5-6 — Utopian Eagles vs Zdruzeni Bratje.

Alleys 7-8 — Utopian Falcons vs Utopian Hawks.

The Lunder Adamic No. 2 team took two games away from the Concordian Girls. J. Kikol was high for the L.A. No. 2 with a 487 series. High for the girls was a 476 series bowled by M. Jeric.

The Concordian Boys managed to win only one game from Lunder Adamic No. 1. Cebron was high for L.A. No. 1 with a 504 series. J. Japel was high for the Concordian Boys with 460 series.

STANDINGS

	G	W	L	Pct.
L. Adamic 1	3	2	1	.667
L. Adamic 2	3	2	1	.667
Concordian Boys	3	1	2	.333
Concordian Girls	3	1	2	.333

ROSTER OF TEAMS

Lnder Adamic No. 1 — K. Stokel, capt., Poklar, Cebron, Popotnik, Princ.

Lunder Adamic No. 2 — Svigel, Wapotich, Kollander, Kikol, Birk, capt.

Concordian Girls — A. Jeric, capt., Maple, S. Japel, Mrs. Jeric, M. Jeric, J. Zakrajsek.

Concordian Boys — J. Japel, Sintic, Lunder, Kalac, Rusa, Rusa, capt.

AVERAGES

1. Cebron	168-
2. Rusa	161-2
3. Kikol	160-5
4. J. Japel	156-
5. Lunder	154-
6. Stokel	153-4
7. Birk	150-5
8. Poklar	150-
9. Princ	148-4
10. Kollander	143-
11. Svigel	140-1
12. Sintic	138-
13. M. Jeric	137-
14. Kalac	134-5
15. Popotnik	133-
16. Zakrajsek	127-
17. Wapotich	123-1
18. S. Japel	123-
19. A. Jeric	113-
20. Maple	102-
21. Mrs. Jeric	100-1

Pennsylvania's Super Express Highway

Motorists using the Great Pennsylvania Turnpike, which starts near Harrisburg and ends 160 miles west at Irwin, 21 miles from Pittsburgh, will find it the first super-highway in America. They will go through the Allegheny Mountains instead of over them :the highway uses the seven tunnels of the old South Penn Railroad, abandoned in 1885. The two east- and two west-bound lanes are each 24 feet wide, separated by a 10-foot park, practically eliminating danger of collision; 109 miles are absolutely straight and the few curves have 600 ft. visibility; the stiffest grade is 3 per cent. Test cars have already done 105 m. p. h. on the highway with no feeling of extreme speed, and the highway police will be not so much speed cops as traffic advisers.

You get a ticket when you enter the highway, at either end or at one of the nine inlets along the way, and pay when you get off according to the distance traveled. Price for a passenger car is between $1 and $1.50 for the full trip, with stopover privileges anywhere you wish.

Built in 20 months at a cost of $70,050,000—a PWA grant of $29,250,000 and an RFC bond purchase of $40,800,000—the Turnpike is one of the great construction jobs of the world. Ordinarily it would have taken three or four years to build; in quantities of material it is as great as the Maginot Line and it used as much concrete as Boulder Dam; when it was being driven to completion this spring, 25,000 laborers and specialists worked night and day. It is estimated that the Turnpike will pay for itself in 16 years; after that it will revert to the state.